

PAUL SCHREYER

SOCIALDEMOKRATINS BANKRUTT INFÖR KRIGET

ETT ORD TILL ALLA ARBETARE

ANDRA UPPLAGAN

PRIS 10 ÖRE

UNGSOC. PARTIETS FÖRLAG STOCKHOLM

A79-9168

SOCIALDEMOKRATINS BANKRUTT INFÖR KRIGET

Ett ord till alla arbetare

av

PAUL SCHREYER

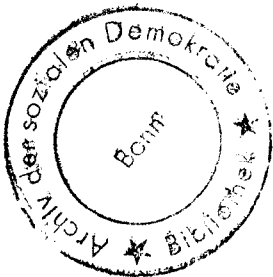

ANDRA UPPLAGAN

STOCKHOLM 1915

FNCSOCIALISTISKA PARTIETS FÖRLAG

STOCKHOLM 1915.
OSCAR MALMBORGS
BOKTRYCKERI

A79-9168

I.

I allvarstimman.

Tunga, mörka moln lägrar sig över Europa. Det så länge fruktade världskriget har blivit verklighet. Under dess förintande slag sjunker vår tids kultur i ruiner. Och inte endast den nutida »kulturen», som vilar på utnyttjande av det producerande folket och undertryckande av den egendoms- och rättslösa massan, förintar sina egna skapelser på Belgiens, Frankrikes, Polens, Galiziens och andra länders slagfält. Även den nya kultur, som det strävande folket ville skaffa sig genom sin kamp och strid, törd och förkroppsligad genom den socialdemokratiska rörelsen, är bortfäjad genom världskrigets brus, nationalismens stormar, människödöndet, massmordet.

Redan länge har vi anarkister visat arbetarna, att detta måste komma, att vid ett hotande krig socialdemokratien inte var någon borgen för freden, ja, att socialdemokratien själv vid ett utbrytande krig skulle understödja detsamma. Vi blevo för detta framställda som bakdantare, vilkas påståenden inte kunde bevisas. Arbetarna litade alltför

mycket på de fredsförsäkringar, som de socialdemokratiska ledarna så rikligt bjöd dem.

Och nu har man vaknat! Nu, då tusende och åter tusende unga man ska offra och redan offrat sitt blod, då ambulanser, sjukhus och lasarett är överfulla och hundratusen sårade och krymplingar, då nästan varje familj har att sörja någon som fallit i kriget, då de fruktbara fälten i öster och väster blivit förvandlade till jattestora dödsmarker och ruinhopar, då knacker fortvivlans knotiga fingrar på arbetarmassans hjarnor. Arbetarna inser den fruktan-varda villfarelse, för vilken de blivit offer i sin tro på, att socialdemokratien skulle vara en klippa, mot vilken krigets vågor skulle stranda. De hade hoppats, att i socialdemokratien äga en ledare i kampen mot kriget. Och nu inser de, huru våra på-tåenden, helt olika deras, ha besannats.

Socialdemokratien har inte ens försökt att allvarigt sätta sig emot världskrigets hotande storm. Den har tvärtom uppjudit alla sina krafter för att göra kriget smakligt för arbetarna. De bemödade sig och bemodar sig ännu att befordra allt, som kunde försäkra landet, d. v. s. *regeringen* om fred. Det egendoms- och rättslösa proletariats skaror, som hi tills haft den tron, att de inte ägde något fädernesland, som de måste försvara, att de endast hade *en* fiende att bekämpa de internationella utpressarna, dessa skaror uppfordrades nu av det internationella arbetarpartiet att göra sin plikt mot det fädernesland, som förut fortryckt dem och hållit dem nere i elände och nöd. Den nationella lidelsen firar triumfer i arbetarpressen och partimeddelandena. Och detta äger rum inte endast i Tyskland. Även andra länder erbjuda samma syn. Vandervelde blir försvarsminister i Belgien, Guesde och Sembat blir medlemmar av den nationella försvarsministären i Frankrike. I Schweiz, Holland och de

skandinaviska länderna beviljar socialdemokraterna militärbudgeten till försvar för den nationella oavhängigheten.

Arbetarna rycks dels med av denna chauvinism, dels fogar de sig i stum förtvivlan i det, som ej står att ändra. Men stora grupper av proletärer frågar sig, vad som är orsaken till deras partis, socialdemokratiens, hållning. Och de tror sig finna olika orsaker. Några säger, att massorna inte varit mogna, den internationella idén hade ryckt dem med sig, och då kunde ledarna inte handla annorlunda. Så finns det andra, som säger, att ledarna varit för fega och av fruktan för fångelse blåst i den fosterländska trumpeteten, att de blivit köpta eller överrumplade. Det finns också en tredje grupp, som tror, att arbetarna blivit fyllda av imperialistiskt intresse och tror att genom en seger kolonierna och därmed större avsättningsmöjligheter skulle vinnas för landets industri och det producerande folket därigenom ernå bättre levnadsförhållanden. I sanning en hop skäl, av vilka vart och ett redan i sig självt är detsamma som en bankruttförklaring av den s. k. modärna arbetarrörelsens hittillsvarande verksamhet, och vilka dock inte träffar sakens kärna, vilken består däri, att socialdemokratien *måste handla* så som det skett och sker, att dess ståndpunkt i fråga om kriget inte är något annat, än den *logiska konsekvensen av den socialdemokratiska åskådningen och den nödtvungna fortsättningen av dess verksamhet.*

Att arbetarna har väntat något annat av socialdemokratien är endast ett tecken på, att de inte kommit till insikt om socialdemokratiens sanna väsen. I dessa dagar, i världsbrandens skakande förbannelse, visar sig skillnaden mellan den socialdemokratiska åskådningen och arbetare-förhoppningarna, mellan de socialdemokratiska partimålen och parti-

intressena och det arbetande folkets mål och intressen.

Nu, i dessa allvarstunga dagar, då mer än *en* värld störtar i grus, har samma arbetare allt skäl att nyktert men skarpt pröva alla orsaker, vad de kan lära av det närvarande och huru de bör handla i framtiden, på det att de inte flera gånger må bli dömda att efter år av fred återigen låta sina kraftigaste söners blod flyta i folkutsugarnas intresse.

II.

Socialdemokratins mål och kriget.

Varje människa, som bildat sig en egen mening, måste, när hon vill omsätta sin åskådning i verklighet, skaffa den motsvarande institutioner eller försöka att begagna sig av dem som redan finns inom ramen av hennes åskådning och således motsvara denna. Hon måste vidare för att nå detta mål slå in på bestämda vägar, på vilka hon långsammare eller hastigare närmar sig sin viljas förverkligande. Hennes åskådning har till följd bestämda former för det önskade målet, vilka åter gör bestämda åtgärder nödvändiga.

Men vad som gäller för den enskilde, gäller med lika nödvändighet för en samling av människor med lika åskådning, d. v. s. för ett parti. Detta samlar sina anhängare under vissa grundprinciper. Dessa grundprinciper angående samhällets gestaltande fordrar en motsvarande organisationsform för människornas förhållande sins emellan, alltså för det samhälleliga och offentliga livet. Om således i de nu

gällande samhälleliga institutionerna ligga sådana organisationsformer, som motsvarar partiets grundprinciper, så måste man begagna sig av dem för att genomföra sitt mål. Är detta inte fallet, så måste man antingen söka ändra de bestående organisationsformerna eller söka skapa nya. Vidare måste ett parti slå in på en kamp, som motsvarar dess mål. Det måste utöva en verksamhet i riktning mot de nuvarande institutionerna och även inrikta sin taktik därefter.

Dessa konsekvenser gäller med lika nödvändighet även för det socialdemokratiska partiet. För att förverkliga sitt mål måste det vilja organisationsformer, som motsvarar dess principer. Det måste i förhållande till alla nu gällande inrättningar inrätta sig efter samma principer. Taktiken, formen för dess kamp framgår ur dess principer, dess mål.

Är nu socialdemokratiens nuvarande hållning den logiska följden av dess väsen? Om vi utan partilidelse undersöker denna fråga, så måste vi svara ja på den. Liksom den kommunistiska anarkismen är socialdemokratien genomträngd av nödvändigheten att avskaffa privatäganderätten till tomter och jord, gruvor, fabriker, maskiner o. s. v. då den i privategendomen ser orsaken till utnyttjandet av det producerande folket, således grunden till massans nöd. Men är man motståndare till privategendomen, så framställer sig nästa fråga: vem skall om den upphäves vara den nye ägaren? Vem skall leda i ny ordning produktionen, fördelandet av nyttjanderätten? Kort sagt, vem, vilken organisation skall bestämma samhällslivets gång? Socialdemokratien löser denna fråga enligt sin demokratiska åskådning sålunda, att den ger staten såsom ett förkroppsligande av samfundet, i uppdrag att göra detta. Genom en representativ församling, bestå-

ende av representanter, valda av folket, ska alla så vitt möjligt centraliserade produktionens frågor bestämmas. Socialdemokratien behöver alltså staten för att förverkliga sitt mål. Är det inte då självklart, att den vill begagna den bestående staten för att av den göra bäraren av sin framtidsorganisation? I alla länder finns nationella socialdem. partier, som inom ramen av sin stat för sin kamp. Och de nuvarande staterna är till större delen fullständigt nationella stater. Men där, varest detta inte är fallet, inskrider en del av socialdemokraterna för en autonomi — självstyrelse — av nationerna i fråga, alltså för en nationalstat, såsom i Böhmen o. s. v. under det att den andra delen endast låter de nu bestående staterna gälla som organisationer för genomförande av det socialdemokratiska framtidsmålet, således vänder sig i centralistiskt nit mot den nationalistiskt-socialdemokratiska rörelsens mer federalistiska karaktär. — Så österrikisk socialdemokrati gentemot de böhmiska separatisterna, tysk socialdemokrati gentemot polsk o. s. v.! I båda fallen är dock drivkraften erkännandet av det nödvändiga i den självständiga staten såsom ett villkor för den demokratiska socialismen.

Men ur detta erkännande av nödvändigheten av friare, självständigare stater framgår således plikten att understödja allt, eller att företa allt som kan stödja dessas självständighet, när denna hotas på något sätt. Så måste socialdemokratien i fredstid gå med på militärväsendets underhållande, då ju detta tjänar till fäderneslandets försvar.

Nu är den stund kommen, då en stats oavhängighet råkat i fara, antingen genom ett direkt angrepp eller genom en fientlig åtgärd av en annan makt. Då inställer sig för socialdemokratien den biträda nödvändigheten att även vilja kriget för att

inte låta försvaga eller undertrycka den självständiga staten, som ju är villkoret för dess mål. Samma bud att skydda täderneslandets frihet, som driver patrioten till gränsen, befäller också socialdemokraten att skynda till hären för att försvara den nationella självständigheten. I sådana ögonblick hjälper intet förut hållet fredspladder, då detta fredspladder saknas i det principiella underlaget för partiets framtidsmål.

Vi blickar dock än längre framåt. Vill socialdemokratien att staten skall vara det framtida samhällslivets organisator, så vill den också genomföra statsorganisationens förvaltande efter demokratiska principer. Folket som sådant skall — åtminstone i teorien — skriva de lagar, som gäller hela folket. Att denna folklagstiftning måste utövas på grund av ett representaterat system, således av valda representanter, är därför en självfallen följd av det praktiska livet. Det är dock uteslutet att folket i verkligheten självt kan ta ställning till alla det statligt-samhälleliga livets frågor för att rätt och väl kunna döma i dem.

Nu har alla modärna stater, den ena mer den andra mindre, redan ansatser till utveckling av en s. k. folklagstiftning. Att denna utvecklas i en mer frisinnad riktning är således socialdemokratiens uppgift. — När vi här tala om en utveckling i mer frisinnad riktning, menar vi naturligtvis därmed den socialdemokratiska uppfattningen av det möjliga i en frisinnad statsorganisation. Som anarkister vet vi, att i grunden alla frisinnade, demokratiska inrättningar undertrycker den enskildes frihet lika mycket och ibland mer än s. k. reaktionära statsinstitutioner. — Göras nu, under en för statens existens ömtålig belägenhet, från de härskande i oppositionspartiet löften i riktning av ett bättre gestaltande av de demokratiska institutionerna, så kan

man förstå, att dessa oppositionspartier låter fånga sig och som ersättning ställer sig på statens sida, om den är i fara. Och alla stater gör löften under krigstid. Att även den tyska regeringen skall göra socialdemokratien löften, kommer framtiden att visa.

Inte blott ett bättre gestaltande av de socialdemokratiska institutionerna är socialdemokratiens uppgift, utan den måste också avvärja allt, som kan försämra de redan bestående inrättningarna. Och detta fruktar de tyska socialdemokraterna om Ryssland skulle segra över Tyskland. De belgiska och franska arbetarna tror detsamma om Tyskland skulle segra över de länder, som utgör deras »fädernesland». Därför tågar tyskarna mot Ryssland till skydd för sin politiska frihet, fransmännen och belgierna mot tyskarna av samma skäl, för att försvara sina politiska friheter mot den tyska militarismen. Att historiens ironi vill att t. o. m. ryssarna — och däribland även den *förre* anarkisten Peter Krapotkin — vill försvara sin knutpiska mot Tyskland, måste i detta sammanhang också konstateras.

Vi lägger här till en tredje orsak, vilken med nödvändighet tvingade socialdemokraterna till deras krigsvänliga hållning. Socialdemokraterna vill genomföra reglerandet av alla angelägenheter i sin framtidsstat på grund av sina demokratiska principer. Om detta omsättes i levande livet, betyder det att majoriteten, flertalet av medborgarna äger att skapa lagar, som ska gälla för alla, även för den minoritet, som inte instämmer i dem. — Om denna flertalsvilja fastslås genom en verklig folkomröstning eller genom valda ombuds beslut, är härvidlag likgiltigt.

Nu är det uteslutet, att ett fåtal *frivilligt* kan foga sig i varje flertalets beslut. Det måste alltid försöka att även göra sin vilja gällande och inte

motståndslöst underordna sig majoritetens beslut. Då inställer sig för flertalet den nödvändigheten att påtvinga den motsträviga minoriteten sin vilja. Till detta behöver den en organisation, som påminner om detta samhälles polis, rättsväsen och militär. Man må kalla detta för säkerhetsgardet eller för vad man vill, i grunden blir det detsamma, nämligen en inrättning för att tvinga motsträviga medborgare till lydnad. Behöver socialdemokratin en sådan inrättning för att driva igenom flertalsviljan, och räknar man vidare på, att den ock behöver en liknande inrättning för att skydda sin statliga oavhängighet, så förstår man, att den inte står som motståndare gentemot militarismen, *utan endast vill ändra det nuvarande systemet, men för övrigt blott bemödar sig så gott den kan att omgestalta hären — om den är folkhär eller stående här är härvidlag likgiltigt — till ett i möjligaste grad gott försvar.* Har nu socialdemokratin hjälpt till att stödja härväsendet, och den dag kommer, då detta tages i bruk, så är det endast logiskt, att för användandet även krediten och sådant måste beviljas till hären. Skaffar man sig ett vapen, så måste man även använda det »i farans stund». Om landet skaffar sig ett vapen, så måste det också, om det råkar i fara, begagna sig därav som ett sista medel. Om socialdemokratin bidrager till härens underhåll, måste den även ta del i detta vapens utnyttjande mot en fiende.

III.

Den vetenskapliga socialismen och kriget.

Inte endast de mål, socialdemokratin satt sig före har lett den till den krigsvänliga hållning, som den intagit i det nuvarande världskriget, utan även dess teoretiska åskådningar över människosläktets utvecklingshistoria. Den vetenskapliga grund, på vilka socialdemokratin, huvudsakligen den tyska, byggt sin åskådning, är marxismen. Denna lär, att den yttersta orsaken till ändringar i samhällslivet är att finna i produktionskrafternas utveckling. Produktionskrafterna, tekniken alltså, utvecklar sig från enklare till högre former och leder därigenom alla inrättningar, som det mänskliga samhällslivet skapat, och vidare även människornas åskådning till allt högre former. Denna teknikens utveckling är en process, som inte är avslutad med den nuvarande kapitalistiska samhällsordningen, utan produktionens nuvarande höjd har redan delvis vuxit våra dagars samhälleliga och politiska tillstånd över huvudet och strävar med jättesteg dithän att alltmer avslöja motsägelsen mellan de bestående, kapitalistiska samhällsformerna och den uppnådda utvecklingen av produktionskrafterna. Ju mer tekniken utbildas, desto mindre förenliga med den blir de bestående statliga institutionerna, och denna högre teknik skall också föda de krafter, som kommer att spränga den oförenliga motsägelsen mellan produktionens faktiska höjd och de trånga inrättningarna.

Teknikens då uppnådda fullkomning måste ha socialismen till oundviklig följd. Enligt marxismen är socialismen med nödvändighet frukten av de fullkonnade produktionsmetoderna. Men likaså är varje annan samhällsform, medeltidens feodalism, nittonde århundradets kapitalism, den i slutet av nittonde århundradet sig utvecklade imperialismen, likaså nödvändiga samhällstillstånd, som mänskligheten måste genomvandra. Och man kan ej tänka på högre former för mänsklig samlevnad förr än de bestående formerna genom produktionsmetodernas fullkonnande trätt i motsägelse mot dessa. Så är det också med socialismen. Så kan man ej tänka förr på dess förverkligande än de produktionskrafter, som imperialismen skapat, har utvecklat denna imperialism i all dess utbredning och till slut vuxit den över huvudet.

Därav blir nu en nödvändig följd, att den mänskliga eller det parti, som socialismen vill skapa, måste arbeta därpå, att de imperialistiska tendenserna fortast möjligt må utveckla sig för att på detta sätt påskynda dess sammanstörtande. Nu ligger världskriget obetingat i imperialismens intresse. Varje maktutbredning för ett land betyder för imperialismen en större utbytes- och utvecklingsmöjlighet. Den nu pågående kampen mellan stormakterna är i det hela ingenting annat än en strid om främsta platsen på världsmarknaden för det eller det landets imperialism.

Om nu socialdemokratin bygger sin åskådning på marxismens här framlagda lära — den s. k. »vetenskapliga» socialismen — är det ej att förundra sig över, om den också understödjer världskriget. Ty ligger detta visserligen i imperialismens omedelbara intresse, så blir dock en följd därav — i konsekvens med den marxistiska läran — att socialismen rycker närmare, då genom denna utbrednings

möjlighet för imperialismen de villkor kan utveckla sig, som ska medföra imperialismens fall och socialismens mognande.

IV.

Parlamentarism och krig.

Den väg som socialdemokratin måste gå för att nå sitt mål, är parlamentarismen. Den vill genom deltagande i medborgarnas val utbreda sina åsikter och därigenom förmå dem att skänka sina röster åt de socialdemokratiska kandidaterna. På detta sätt tror den sig kunna till slut besätta flertalet platser i de olika parlamenten med sina partimedlemmar, och därigenom få utslagsröst vid lagstiftningen och sedan, såvida de samhällliga villkoren föreligger, överföra produktionsmedlen i statens besittning. Vi har här mindre att sysselsätta oss med parlamentarismen i sig själv, än med dess inflytande på socialdemokratins hållning gentemot kriget.

Vid valagitationen står striden mellan de olika partierna mindre om det ärliga utförandet av de egna principerna: det enkla målet är att till varje pris skaffa sig röster.

Vid valen räknas inte med övertygelser utan med papperssedlar. Där måste alla partier, även soci-

aldemokraterna, för att erhålla så många röster som möjligt, gå valmännen så långt som möjligt till mötes. Nu grov hos vanliga människor till följd av den ärftliga åskådning, som tillhör en systematisk uppfostran i statligt-kapitalistisk riktning, bland andra frihetsidéer även patriotismen. Dennas tro är, att det land, i vilket man bor, är mer värt än andra länder; att den regering, under vilken man lever, är bättre än regeringen i andra stater, att ens egna landsmän, rika eller fattiga, står en närmare än människorna i andra stater o. s. v., att alltså de, som är landsmän, är skyldiga att försvara det land, som tillhör dem, »fäderneslandet», för varje fara, och att uppoffra sig för dess storhet. Denna patriotiska känsla utnyttjar motståndarna i valagitationen mot socialdemokraterna. Men dessa kan ej, såsom vi förut sagt, på ärligt, principiellt sätt uppträda mot patriotismen, så att de påvisar dess falskhet för arbetarmassorna. De måste således följa de andra partierna på patriotismens slippriga stig. Därför får vi också höra de med djupaste brösttonsövertygelse avgivna försäkringarna, att socialdemokratin inte heller vill lämna fosterlandet försvarslost, utan tvärtom, även den, försvara det »i farans stund». Denna ståndpunkt till patriotismen har vidare den följd, att arbetarna, som genom livets sorgliga erfarenheter redan förlorat tron på en faderlig omsorg om fäderneslandet, åter blir patriotiskt förgiftade och inte kan ställa upp något allvarligt motstånd mot de härskandes krigslust. Men en annan följd är den, att socialdemokratin bundit sig själv och nu måste gå med på utgifter för hären o. s. v. och även »i farans stund» måste vara — för kriget.

Den verksamhet, som medlemmarna i de olika parlamenten utövar, leder till samma konsekvens. De angelägenheter, som avhandlas i parlamenten,

är allesammans frågor, som ligger i statens intresse. Bland dessa intar de frågor, som rör statens bestående existens och säkerhet, främsta rummet. Och dessa är militarismen, lantförsvaret och sjöförsvaret. Som vi redan har sett kan socialdemokratien enligt sina grundsatser inte förneka dessa inrättningar. Den vänder sig endast mot det nu härskande systemet, mot vilket den uppsätter ett annat system för att försvara landets gränser. Men så länge det nuvarande militärsystemet existerar, måste socialdemokraterna bidra till dess underhållande. Sålunda har de socialdemokratiska riksdagsmännen i alla länder framkommit med förslag till förbättringar i olika riktningar. Så framlade Jaurés, den franska socialdemokratins nu döde ledare, sina reformförslag i sin bok: »Den nya hären». Så framställde en del av de engelska socialdemokraterna fordran på allmän värnplikt i stället för den värvade hären. Så förklarade sig den engelska socialistiska partidagen något av de senaste åren för nödvändigheten för England att ha en stark flotta och en stark armé o. s. v.

Denna reformverksamhet angående hären och flottan, som dock endast har det målet att göra dessa inrättningar så starka som möjligt, har, såsom vi redan sagt, endast ett mål, såvida man en gång vill begagna dessa vapen. Lika litet som ett hus bygges för att sedan stå obebott, likaså litet skapas och utrustas med stora uppoffringar en här och en flotta för att sedan slängas undan som leksaker.

Om vi alltså med ledning av den socialdemokratiska partiåskådningen och partiverksamheten nyktert prövar frågan om partiets ställning till kriget, så kan denna ej förvåna oss. Denna partiets hållning betyder inte någon tvetalan hos ledarna, lika litet som hos partimedlemmarna, utan en ståndpunkt, som av nödvändighet måste intågas.

Enligt sina egna principer har socialdemokratin handlat ärligt. Men ifall arbetarna likväl väntat en annan hållning av partiet, så skall jag längre fram visa av vad skäl.

Det vore oförnuftigt att begära av en konservativ, att han skulle handla som en liberal. Det vore lika orimligt att begära av en kristen, att han skulle handla som en jude. Men likaså är det en villfarelse att vänta av socialdemokratin, att den skulle handla annorlunda, än dess partiintressen fordrar. Denna villfarelse måste nu arbetarna betala med bittra offer. Och att därigenom ett tvivel på arbetarrörelsens värde i det hela taget slår rot i så mången proletärs hjärta, det är endast alltför lätt förklarligt.

Trots denna nödvändighet, som förorsakade det tyska partiets hållning, var det dock ingalunda nödvändigt att bli i sinnet motbjudande chauvinistisk, som en del av den socialdemokratiska partipressen blivit. Men även detta är förklarligt, även här gäller ordspråket: »Ger du djävulen, patriotismen, ett finger, så tar han hela handen.»

V.

Arbetarna och kriget.

I det föregående har vi betraktat frågan om hållningen gentemot kriget ur socialdemokratisk ståndpunkt; nu vill vi behandla den ur den synpunkt, som bör vara den bestämmande för arbetarna. I början har vi redan sagt, att denna världsbrand med grym tydlighet visar, vilken motsägelse som råder mellan den socialdemokratiska åskådningen och arbetarmassornas förhoppningar, mellan partintressena och det arbetande folkets intressen.

Finns det någon grund, som kunde förmå proletären att på något sätt glatt och frivilligt ta del i ett krig för att försvara sitt »fädernesland»? Jag svarar *nej*, ty i våra dagar mer än någonsin är den satsen berättigad, att han äger endast en fiende, som han har att bekämpa, och detta är det internationella kapitalet.

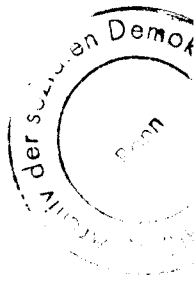
Låt oss betrakta det ryska fäderneslandet! Det tar ifrån arbetaren en stor del av hans arbete för att med detta underhålla inrättningar, som undertrycker honom och gör det möjligt för de egendomsbesittande att utnyttja honom. Det ryska fäderneslandet brukar honom vidare för att förbittra de bästa åren av hans liv med den nedtryckande tjänsten i hären och flottan. Det begagnar honom vidare till att han skall offra sig för de rikas fädernesland, när *deras* intressen kräver det. Det ryska fäderneslandet (liksom det tyska, svenska m. fl.) utesluter honom, emedan han är fattig, från vetande och bjuder honom i skolan som ersättning ett surro-

gat av religiösa, patriotiska och likartade lögner, som endast har det målet, att uppfostra honom till ett möjligast villigt och saktmodigt utnyttjandeföremål.

Och om den ryske arbetaren eller bonden begär av staten något som kunde vara honom nyttigt, eller om han försöker att begära högre livsvillkor av sina utsugare, så låter staten honom för hans ärlighet och dumhet smaka knutpiskan. Den skickar honom i fängelse, förvisar honom till Sibirien, låter honom erbarmligt försmäktas i Katorgafängelserna och slår ihjäl honom eller skjuter ned honom genom sina drängar. Och så skulle den ryska arbetaren ändå försvara Ryssland!

Detsamma gäller Tyskland. Genom skatterna direkt och genom tullarna indirekt utsuges den tyske proletären, och måste, även han, i de härskandes intresse tillbringa några år av sitt liv bakom kasärnernas murar. Även han måste till fäderneslandets höga ära gjuta sitt blod för detta fädernesland, som stillar hans hunger med fängelse, så att hans stämman kväves bakom gallret, som genom polissablar och gevärskulor bringar arbetaren till medvetande om dess godhet, såvida han vågar att åter öppna munnen.

Så kommer Frankrike. Arbetaren är där lika utsugen och förtryckt och äger lika litet rätt till en människovärdig existens. Även där bekämpar regeringen frihetsrörelsen och låter frihetskämparna försmäktas i fängelse eller deporterar dem. Även där inplanter polisbattongen och gevärskolvarna förnuft hos arbetaren. Pariskommunen, och en mängd platser såsom Raon l'Etappe och Villeneuve St. Georges vittnar därom. Även där utsättes den unga militären för en ovärdig behandling under militärtjänsttiden, och är han mycket olydig, skickas han till de paradisiska garnisonerna i feberlan-

det Tonkin eller till Algiers eller Marokkos ödemarker. Även den franska regeringen tvingar honom att utgjuta sitt blod för rikedomens skull.

Och för arbetaren blomstrar i alla länder samma öde: att vara dömd till utsugning och slaveri. Hans »fädernesland» är överallt faderligt sinnat mot honom. Han måste lyda, på det att *andra* ska kunna härska. Han måste trala bittida och sent, på det att *andra* ska vältra sig i nöjen och överflöd. Ur hans kotor prässar kapitalismen glänsande guld. Och det s. k. fäderneslandet hjälper den rike i detta verk, därigenom, att det låter slå ner upporsmannen eller förklarar honom omyndig.

Vilken känsla skulle då förmå arbetaren att kasta geväret på axeln för att försvara fäderneslandets gränser, d. v. s. sina *egna bojar*.

Och hur skulle han försvara. Genom att skjuta ner sina arbetsbröder, som av en tillfällighet kommit att tillhöra en annan stat? Sina olyckskamrater, vilka liksom han försmäktar under förtrycket, vilka liksom han av sin »fader» staten och dess kapitalistklass får en så riklig ersättning för sitt arbete, att han nätt och jämt kan skydda sig för att svälta ihjäl — dessa skulle han döda. Mot sina arbetsbröder, som sida vid sida med honom släpat ut sig i fabrikerna, som sida vid sida med honom kämpat för en högre lön, kortare arbetstid och liknande gent emot utsugarna — mot dessa skulle han nu uppträda som fiende!

Var de inte förut hans vänner, hans stridskamrater mot den gemensamma fienden, arbetsgivaren? Och nu skulle de i denna gemensamma fiendes intresse döda varandra?

Detta är orsaken varför arbetarna alltid måste väcka ett omutligt motstånd mot kriget. Intet patriotiskt prat, intet smickrande av regeringen, inga

partiintressen eller sådant får fördunkla denna ärliga känsla.

Men denna omutliga hållning gentemot *varje* krig, blir inte heller kullkastad av någon nödvändighet, som framgår ur målen för arbetarnas frihetskamp eller som kan framväxa ur denna kamp.

Vartåt syftar arbetarnas frihetsrörelse? Att få högre lön, mera frihet. Detta är möjligt endast om den nuvarande privategendomen, som skyddas och stödes av staten, avskaffas. Denna massa av producerande måste själva överta ledningen av produktionen och fördelningen av det producerade.

Arbetarna bildar fria, självständiga grupper, förenade på grund av yrkesintressen eller liknande grunder. Dessa fria grupper reglerar utan ingriande av andra sammanslutningar det samhälleliga livet. Andra fria grupper reglerar åter övriga gemensamma intressen, som uppstår i den mänskliga samlevnaden. Det är en stor villfarelse, som socialdemokratin gör sig skyldig till, när den tror, att staten kan genomföra reglerandet av samhällslivet på ett frihetsskyddande sätt. Frihet för mänskligheten kan endast existera, då var och en av människorna är fri. Men var och en människa är fri endast när hon själv kan ordna sina egna angelägenheter. Tillämpat på det ekonomiska livet betyder detta, att hon ingår förbund med andra, som har samma intressen, på grund av fria överenskommelser för att ordna deras gemensamma angelägenheter, ekonomiska och andra.

Därför behöver inte arbetarna för att uppnå sitt framtidsmål någonsomhelst stat. De måste tvärtom bekämpa varje statsbildning såsom hindrande för friheten och stödande den nuvarande kapitalistiska samhällsordningen. **Arbetarna har således ej heller någonsin orsak att på något sätt försvara staten.** För proletariatet kan det vara likgiltigt,

om en infödd härskare eller en utländsk inkräktare har herradömet, då nationell oavhängighet inte är värd ett öre för proletariatet. Vad proletariatet har att kämpa för, det är att *avskaffa* staten. Att försvara gränserna, för att statens storlek inte skall bli minskad, detta kan arbetarna överlämna åt dem, som har intresse därav.

Om nu proletariatet inte har någon orsak att röra ett finger för att fäderneslandet skall vara oavhängigt, så har det lika liten orsak att understödja eller att förbättra de inrättningar, som ska tjäna till att försvara gränserna. Haren och flottan kan endast intressera proletärerna i den mån, som de har intresse av att av alla krafter bekämpa dessa inrättningar. Och dock ger proletariatet inte endast sina händers arbete för att underhålla dessa inrättningar utan också sina söners liv och blod. Och varför? För att hären, om det är nödvändigt, också skall begagnas av de härskande *mot den s. k. inre fienden, mot upproriska medborgare!*

Arbetarnas egen kamp fordrar en ärlig, hänsynslös ställning gentemot kriget och militarismen.

Arbetarna kan därför endast genomföra sin frihetskamp på ett verksamt sätt, när de för den på det fält, där de är oundgängliga, och på vilket de därför betyder en makt. Det fält, på vilket arbetarna är en makt, är *det ekonomiska*. Oundgängliga såsom livets näring, såsom kolen för maskinen, så oundgänglig är den mänskliga arbetskraften för frambringandet av alla förnödenheter. Man skulle lugnt kunna avlägsna alla präster, domare, ämbetsmän, regerande m. fl. från deras platser, utan att därför det samhällsliga livet behövde stå stilla. Men man kan inte för en enda dag stanna det mänskliga arbetets gång, utan att denna människohändernas vila skulle åstadkomma förvirring i det ekonomiska livet och i alla övriga förhållanden. Därför måste

arbetarna som sitt huvudsakliga kampmedel taga till användning *vägrandet av sin arbetskraft*.

Om nu utsugningen och förtrycket är internationella, så måste därför också arbetarnas strid mot detta förtryck och denna utsugning vara internationell. Arbetarna i det ena landet måste därför träda i förbindelse med arbetarna i alla andra länder för att gemensamt föra striden mot den gemensamma fienden. Det första villkoret för att detta skall bli möjligt är, att varje patriotisk känsla, varje tanke, att invånarna i andra länder är mindre värda, att arbetarna kan ha samma intressen som kapitalisterna och de härskande i det egna landet, måste ryckas upp ur proletärerernas hjärtan. Likaså bör varje tanke att en krigshär är nödvändig utrotas ur arbetarnas känslövärld. Ty de ska alltid få erfa, att det egna landets här är ett gissel, så snart de vågar att sätta sig upp emot kapitalisterna.

Femti år har förgått sedan den gamla arbetarinternationalen bildades. Den krossades i striden mellan Marx och Bakunin, denna strid, som i grunden var detsamma som den skarpa men nödvändiga skilsmässan mellan statssocialismen och den kommunistiska anarkismen. Nu har i världskrigets spillror även den socialdemokratiska internationalen krossats. Den var mindre en arbetarinternational än en partiinternational och strandade på de överhandtagande nationella intressen, som socialde-

mokratin måste äga. Men ur den krossade »modärna» arbetarrörelsen skall en ny arbetarrörelse uppstå, som äntligen skall bli ärligt internationell, eftersom den bygges på en anti-statlig, anarkistisk grundval. *Endast när anarkismen avlägsnas ur arbetarnas hjärtan*, skall det bli möjligt för de härskande att åter föra arbetarna till ett världskrigs slagarbänk. Då proletariatet lär känna sina egna intressen, då skall det endast strida för dem. Denna strid skall då föras internationell mot det internationella utsugningsherraväldet.

Leve arbetarnas internationella frihetskamp!

Bibliothek der FES

1173430

